

Travelog Senibudaya PKKSSAAS @ Pahang

[f](#) UniPutraMalaysia

[@uputramalaysia](#)

[uniputramalaysia](#)

[Putra TV](#)

[uniputramalaysia](#)

PERTANIAN • INOVASI • KEHIDUPAN

ISI KANDUNGAN

1	PENDAHULUAN	I-IV
2	SEKALUNG PENGHARGAAN	V-VI
3	SELERA WARISAN	1-6
4	SEMARAK SENI PERSEMBAHAN	7-16
5	ADAT DAN BUDAYA	17-19
6	JALINAN SENI	20-28
7	JEJAK WARISAN	29-34
8	JALINAN MUHIBAH	35-37
9	RUMUSAN	38

SEKAPUR SIRIH

Assalamu'alaikum WBT, salam sejahtera dan salam Malaysia Madani.

Travelog Seni Budaya merupakan salah sebuah program anjuran Pusat Kebudayaan dan Kesenian Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (PKKSSAAS) UPM yang memberi peluang kepada saya untuk mengasah bakat, menilai kreativiti dan melihat secara langsung komitmen staf-staf PKKSSAAS terhadap tugas yang telah diamanahkan kepada mereka. Sebagai seorang Ketua Pusat Tanggungjawab (PTJ), saya sentiasa berkeinginan untuk melihat staf-staf PKKSSAAS mempunyai kemahiran yang tinggi dalam pelbagai aspek agar mampu untuk menyumbang pelbagai manfaat berharga buat warga UPM dan masyarakat setempat.

Gerak kerja Travelog Seni Budaya ini memerlukan staf-staf PKKSSAAS keluar dari zon selesa mereka dengan mencabar diri masing-masing untuk meneroka pelbagai perkara yang berkaitan dengan seni, budaya, sejarah dan warisan sesebuah negeri di samping mendekati serta menemubual tokoh mahupun aktivis yang telah dikenal pasti. Mereka perlu mahir untuk berkomunikasi, mantap dalam merangka strategi projek dan setiap masa hendaklah mengamalkan semangat kerja berpasukan yang tinggi.

Dalam konteks Kumpulan Sukhacitta Inderapura, saya kagum dan berpuas hati dengan dapatan hasil kerja yang telah mereka usahakan. Sepanjang saya bersama dengan kumpulan ini, mereka begitu komited dan telah melaksanakan tugas masing-masing dengan cemerlang. Saya gembira dengan prestasi yang mereka tunjukkan dan amat yakin mereka telah berusaha dengan sebaik yang mungkin. Semoga masa depan mereka akan sentiasa bersinar di bumi UPM. Selamat maju jaya Sukhacitta Inderapura!

Ikhlas dari;

Husalshah Rizal bin Hussian
Pengarah
Pusat Kebudayaan dan Kesenian Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (PKKSSAAS)
Universiti Putra Malaysia

ALAS KATA

Bismillahirrohmanirrohim. Assalamu'alaikum Warahmatullahi Wabarakatuh, salam sejahtera dan salam Malaysia Madani. Saya doakan semoga para pembaca semua akan sentiasa berada dalam keadaan sihat dan sejahtera.

Pertamanya saya ingin mengambil kesempatan ini bagi memanjatkan setinggi-tinggi kesyukuran saya kehadrat Allah SWT kerana walaupun dalam menghadapi pelbagai cabaran, akhirnya pengkisahan Travelog Seni Budaya Negeri Pahang Darul Makmur ini telah berjaya dibukukan. Pastinya saya juga ingin mengambil kesempatan ini bagi menzahirkan penghargaan dan ucapan jutaan terima kasih saya kepada sahabat-sahabat Sukhacitta Inderapura kerana telah memberi komitmen yang luar biasa sepanjang projek ini berlangsung. Saya bangga dan terharu kerana diberi peluang untuk mengetui sebuah kumpulan yang hebat. Terima kasih Buzran, terima kasih Syahriman, terima kasih Jimmy dan terima kasih Rahim! Semoga penat lelah anda semua akan diganjari dengan sebesar-besarnya ganjaran. Aamiin.

Seterusnya, ribuan terima kasih juga saya dedikasikan buat Pengarah Pusat Kebudayaan dan Kesenian Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (PKKSSAAS) UPM, Encik Husalshah Rizal bin Hussian yang telah banyak memberi bimbingan dan melontarkan idea bernes untuk setiap slot aktiviti kami. Pengalaman luasnya dalam dunia seni dan budaya sememangnya tidak dapat dinafikan telah memudahkan segala perancangan dan urusan kami.

Para pembaca yang budiman.

Saya yakin anda semua akan peroleh ilmu dan pengetahuan yang baharu sesuai membaca naskah ini. Dalam kita mengharungi tamadun dunia moden yang semakin kompleks, ada secebis rasa khuatir dalam diri ini yang elemen-elemen seni, budaya, sejarah dan warisan tanahair akan dilupakan. Makanya atas asbab itu, Sukhacitta Inderapura telah bertungkus lumus dalam merealisasikan naskah ini agar rasa kecintaan kita kepada Agama, bangsa dan tanahair akan terus mekar selagi hayat dikandung badan.

Lebat daun si bunga tanjung, Tepian sungai menanam sawi, Seni budaya terus dijunjung, Sejarah warisan pusaka pertiwi.

Saya yang menjalankan amanah,

Rozaimie bin Abdul Hamid
Ketua Kumpulan Sukhacitta Inderapura

PENGENALAN KUMPULAN

NOR ILMIE
NAZARUDDIN

ROZAIMIE
ABDUL HAMID

NORSYAHIRMAN
MD ARIF

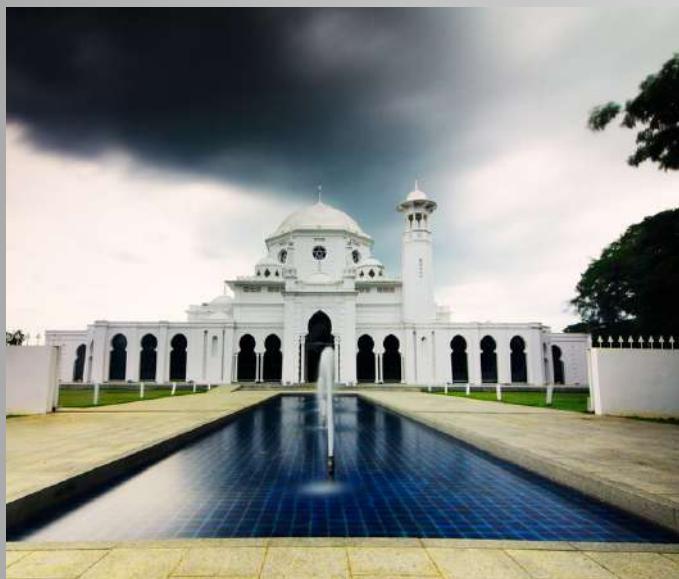
MUHAMMAD BUZRAN
MOHD AZMI

ABD RAHIM
ABD RAHMAN

Sukhacitta Inderapura

Sukhacitta adalah merupakan perkataan Sanskrit yang membawa maksud “sukacita” didalam bahasa Melayu moden dan Inderapura yang juga merupakan perkataan Sanskrit adalah nama ibu kota kerajaan purba Pahang Tua sekitar abad ke 5 hingga 15. Mengambil kira Sanskrit adalah bahasa yang digunakan ketika era kerajaan Pahang Tua dan semangat kepahlawanan lama kami menamakan kumpulan dengan nama Sukhacitta Inderapura.

SEKALUNG PENGHARGAAN

EN. HUSALSHAH RIZAL BIN HUSSIAN

(PENGARAH PUSAT KEBUDAYAAN DAN KESENIAN SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH, UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA (UPM))

DATO' AHMAD FARID BIN ABD JALAL

(PENGARAH PERBADANAN MUZIUM NEGERI PAHANG)

EN. MOHD SAFRI BIN SALLEH

(AKTIVIS : NASI KEBULI)

PN. NORHAYATI BINTI KASSIM

(AKTIVIS : KUIH ASIDAH)

EN. MUHAMMAD KHAIRUL FARHAN BIN AWANG KECHIK

(AKTIVIS : TARIAN PELANDUK)

EN. AWANG KECHIK BIN JUSOH

(AKTIVIS : TARIAN LABI-LABI & GENDANG SILAT PAHANG)

EN. MUHAMMAD BIN ZAHARI

(AKTIVIS : GAMELAN PAHANG)

EN. MAZLAN BIN HAJI HASHIM

(AKTIVIS : HENCANG BUAH KERAS)

PN. NORAKAMA BINTI ZAKARIA

(AKTIVIS : TENUN PAHANG DIRAJA)

EN. WAN ISLAHUDDIN WAN ALI

(AKTIVIS : KERIS PAHANG)

EN. MOHAMMAD KHAIRI BIN AHMAD

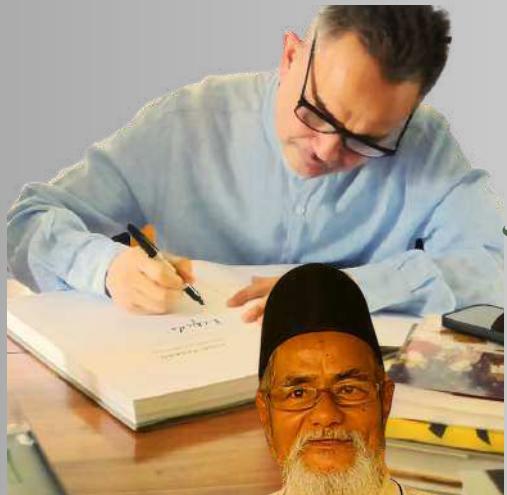
(AKTIVIS : WAU PUNGGUK)

EN. MUHAMMAD SYARAFF BIN ALWI

(AKTIVIS : MAKAM CONDONG)

TN.HJ. MOHD ALHAMADI BIN ABU BAKAR

(AKTIVIS : PEWARIS MAT KILAU)

12 AKTIVIS BUDAYA

800km

PERJALANAN

140 jam

PENGEMBARAAN

SELERA WARISAN

AKTIVIS : EN. MOHD SAFRI BIN SALLEH

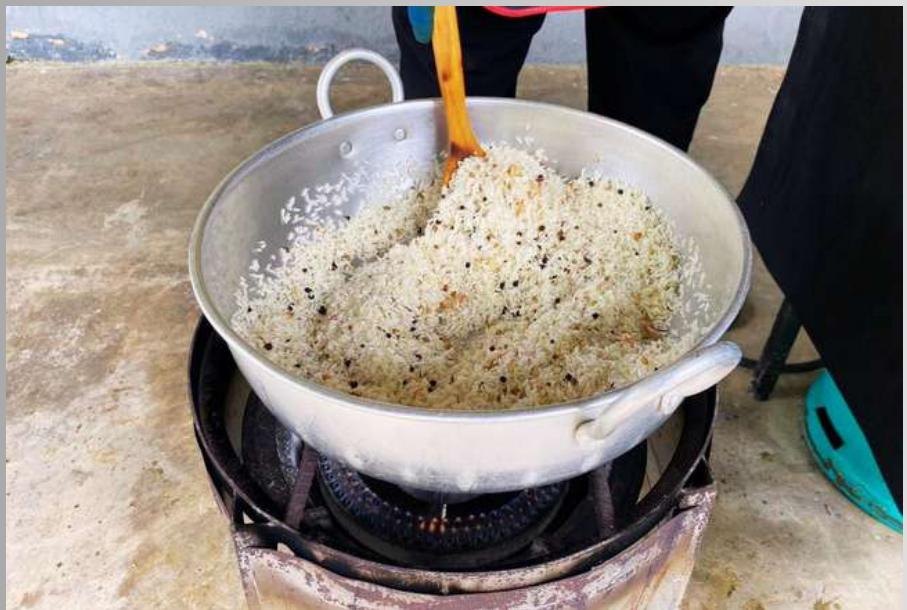
NASI KEBULI

📍 KAMPUNG MELA, KUALA LIPIS ,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual aktivis, mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah serta teknik pembuatan Nasi Kebuli yang merupakan juadah khas dari Kuala Lipis dipercayai diperkenalkan bagi menyambut kedatangan Almarhum Sultan Mahmud Shah (1914 -1917) ke Kampung Kuala Kenong, Kuala Lipis, Pahang.

SELERA WARISAN

AKTIVIS : PN. NORHAYATI BINTI KASSIM

KUIH ASIDAH

📍 KAMPUNG GANCHONG HULU, PEKAN,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual aktivis, mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah serta teknik pembuatan kuih Asidah iaitu kuih khas dari daerah Pekan di Pahang. Kelihatan seperti dodol tetapi mempunyai rasa yang sangat berbeza. Tepung beras, tepung pulut dan rempah ratus merupakan bahan utama pembuatan kuih ini.

SENI PERSEMBAHAN

AKTIVIS : EN. MUHAMMAD KHAIRUL FARHAN BIN AWANG KECHIK

TARIAN PELANDUK

KAMPUNG JAMBU, PEKAN , PAHANG

Sukhacitta Inderapura sekali lagi menemubual aktivis yang merupakan ketua Kumpulan Anak-Anak Warisan Kg Jambu, Pekan. Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah, teknik serta melihat demo Tarian Pelanduk. Dikatakan tarian ini bermula apabila penduduk kampung meniru pergerakan memburu pelanduk pada masa dahulu. Mereka mereka pergi memburu dengan menggunakan parang dan menggunakan daun terap bagi memanggil pelanduk.

SENI PERSEMPAHAN

AKTIVIS : EN. AWANG KECHIK BIN JUSOH

GENDANG SILAT PAHANG

KAMPUNG JAMBU, PEKAN , PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah mendokumentasi video dan menemubual seorang aktivis seni yang sarat dengan pengetahuan mengenai kesenian dan kebudayaan di negeri Pahang. Turut diperlihatkan demo dan penceritaan sejarah Gendang Silat Pahang. Merupakan bekas kakitangan Muzium Negeri Pahang beliau memaklumkan Gendang Silat Pahang ini diperkenalkan oleh Orang Kaya Indera Perba Jelai dan terdapat bukti ianya telah dimainkan sejak tahun 1863.

SENI PERSEMBAHAN

AKTIVIS : EN. AWANG KECHIK BIN JUSOH

TARIAN LABI-LABI

📍 KAMPUNG JAMBU, PEKAN , PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual aktivis yang merupakan ketua Kumpulan Anak-Anak Warisan Kg Jambu, Pekan. Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah, teknik serta melihat demo Tarian Labi-Labi. Terdapat beberapa versi sejarah tarian ini tetapi di Kampung Jambu, Pekan, tarian ini adalah berdasarkan pengalaman pemancing bernama Pak Ngah Hitam di Endau, Kuala Rompin yang terpegun dengan gerak geri labi-labi yang ingin memakan umpannya.

SENI PERSEMPAHAN

AKTIVIS : EN. MUHAMMAD BIN ZAHARI

GAMELAN PAHANG

📍 MUZIUM SULTAN ABU BAKAR, PEKAN , PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual aktivis yang merupakan ketua kumpulan gamelan Muzium Negeri Pahang. Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah, teknik serta diperdengarkan dengan alunan Gamelan Melayu yang damai dan mengasyikkan. Terdapat beberapa perbezaan dengan Gamelan Jawa dan dikatakan mula bertapak di Istana Pahang pada kurun ke-19 ketika pemerintahan Sultan Ahmad al-Muadzam Shah.

ADAT DAN BUDAYA

AKTIVIS : EN. MAZLAN BIN HAJI
HASHIM

HENCANG BUAH KERAS

MUZIUM SULTAN ABU BAKAR, PEKAN,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual seorang aktivis yang merupakan Tokoh Seni dan Budaya Negeri Pahang. Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah, teknik serta dipertontonkan cara permainan Hencang Buah Keras yang semakin pupus. Permainan ini sering dimainkan di perkarangan istana dalam majlis-majlis keramaian dan ketika menghantar pembesar negeri berangkat melawat jajahan takluk dan dikatakan bermula sekitar tahun 1720.

PEJABAT PENTADBIRAN MUZIUM NEGERI PAHANG

JALINAN SENI

AKTIVIS : PN. NORAKAMA BINTI ZAKARIA

TENUN PAHANG DIRAJA

KAMPUNG PULAU KELADI, PEKAN,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual seorang aktivis yang juga merupakan pengusaha Perniagaan Sutera Pulau Keladi. Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah serta melihat teknik-teknik dan demo Tenunan Pahang .Tenun Pahang Diraja pada awalnya dipakai oleh kerabat diraja dan golongan bangsawan, ditenun mengikut kaedah tradisional bagi mengekalkan kehalusan seni dan dipercayai telah bermula di Pekan, Pahang sekitar abad ke-16.

JALINAN SENI

AKTIVIS : EN. WAN ISLAHUDDIN WAN ALI

KERIS PAHANG

KAMPUNG SALONG, PEKAN , PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual salah seorang daripada tiga penempa keris yang masih ada di negeri Pahang. Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari ciri-ciri serta sejarah Keris Pahang . Berkongsi suka duka dan cabaran menjadi seorang penempa keris, beliau turut memperlihatkan demo penempaan keris dan koleksi-koleksi keris tempaan beliau. Senjata warisan nusantara ini berevolusi mengikut daerah-daerah dan ini menjadikan Keris Pahang unik melalui ciri-ciri khas tertentu.

JALINAN SENI

AKTIVIS : EN. MOHAMMAD KHAIRI BIN AHMAD

WAU PUNGGUK

KAMPUNG PERMATANG PAUH, PEKAN,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual seorang aktivis yang juga merupakan Pengurus Persatuan Wau Sri Wangi Pekan, Pahang Mendokumentasi dalam bentuk video, mempelajari sejarah dan teknik-teknik pembuatan Wau Pungguk . Bunyi ibarat gesekan biola dan lenggoknya ketika berada di udara mampu memukau setiap mata yang memandang.Wau Pungguk diperkenalkan bermula pada zaman pemerintahan Sultan Pahang ketiga dan dimainkan di sekitar kawasan Istana Abu Bakar, Pekan, Pahang.

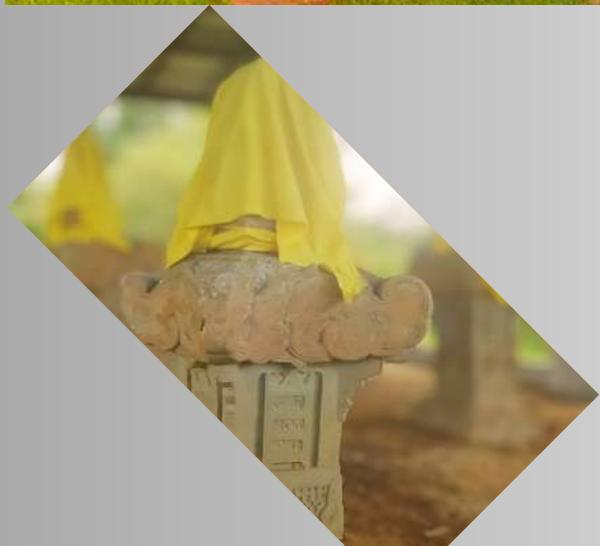
JEJAK WARISAN

AKTIVIS : EN. MUHAMMAD SYARAFF
BIN ALWI

MAKAM CHONDONG

📍 KAMPUNG MENGKASAR, PEKAN ,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah menemubual seorang aktivis yang juga merupakan seorang AJK Persatuan Sejarah Malaysia Cawangan Pahang. Mendokumentasi dalam bentuk video dan mempelajari sejarah Makam Chondong . Merupakan makam diraja yang menjadi testimoni hubungan erat Pahang dan Aceh sekitar abad ke-17. Mendapat namanya melalui peristiwa gajah naik minyak dan telah menyondol batu-batu nisan yang terdapat di makam itu, menyebabkan ia condong dan pecah.

JEJAK WARISAN

AKTIVIS : TN.HJ. MOHD ALHAMADI BIN
ABU BAKAR

PEWARIS MAT KILAU

SK PULAU GARUDA, KUANTAN ,
PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah berpeluang menemubual seorang seorang insan hebat iaitu cucunda kandung kepada pahlawan ulung negara, Mat Kilau. Kumpulan berpeluang berkunjung ke mini muzium yang dibangunkan oleh beliau sendiri di SK Padang Garuda melihat artifak dan dokumen peninggalan Mat Kilau serta mempelajari sejarah sebenar perjuangan almarhum. Sebagai waris paling dipercayai beliau dipertanggungjawabkan untuk menjaga keris yang digunakan Mat Kilau semasa perjuangan beliau yang turut diperlihatkan kepada kumpulan.

JALINAN MUHIBBAH

DATO' AHMAD FARID BIN ABD JALAL (PENGARAH
PERBADANAN MUZIUM NEGERI PAHANG)

PERBADANAN MUZIUM NEGERI PAHANG

📍 KOMPLEKS MUZIUM DIRAJA
SULTAN HAJI AHMAD SHAH,
KUANTAN, PAHANG

📍 MUZIUM SULTAN ABU BAKAR,
PEKAN, PAHANG

Sukhacitta Inderapura telah berpeluang menemubual dan beramah mesra bersama Pengarah Perbadanan Muzium Pahang membincangkan ruang kerjasama program dan jalinan strategik dari sudut kesenian dan kebudayaan serta dari sudut pendidikan amnya. Insan hebat yang banyak memberikan maklumat, bantuan dan kerjasama sepanjang penganjuran Travelog Seni Budaya di sana. Perbincangan berakhir positif dengan pihak muzium menyatakan kesediaan menjalinkan kerjasama strategik dengan pihak UPM pada masa akan datang dan kumpulan dihadiahkan 6 naskah buku tulisan beliau sendiri bernilai RM4000 sebagai cenderahati kenangan dari Pahang Darul Makmur.

RUMUSAN

Multiskill

Ahli mempelajari sesuatu yang baru diluar skop tugas mereka dengan peningkatan yang signifikan tahap komunikasi, kemahiran teknikal dan pengurusan program sekaligus menyokong pengembangan kerjaya staf.

Visibility

Langkah tepat dalamusaha menggalakkan dan memperkasa visibiliti universiti. Staf secara tidak langsung terlibat dan menyokong kemandirian universiti melalui program ini kerana ianya mengangkat imej universiti bagi mencapai reputasi yang baik.

Community

Penggiat seni dan masyarakat setempat mendapat limpahan kemakmuran ekonomi hasil liputan di dalam program ini.

Problem Solving

Pendekatan staf bagi menyelesaikan masalah meningkat dengan berusaha untuk penyelesaian kreatif dan bukannya jawapan yang paling mudah.

Time Management

Pengurusan masa yang berkesan membolehkan staf menyusun program dan aktiviti yang dirancang berjalan dengan baik. Ketepatan masa di dalam menyiapkan tugas penggambaran mampu memberikan hasil yang berkualiti serta memupuk disiplin diri yang terpuji.

Leadership

Memupuk sifat kepimpinan di dalam diri staf kerana ianya memerlukan kepimpinan individu bagi melancarkan proses pelaksanaan dan pengagihan tugas.

Terima Kasih

Di atas sokongan anda

ROYAL ANCASA HOTEL, PEKAN, PAHANG

 pkssaasUPM

 senibudayaupm

 senibudayaupm_official

 PKSSAAS Channel

 pusatkebudayaan_upm

PERTANIAN • INOVASI • KEHIDUPAN

BERILMU BERBAKI
WITH KNOWLEDGE WE SERVE

www.upm.edu.my

